

STORTINGET

Representantforslag 171 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Siv Jensen, Sivert Bjørnstad, Kari Kjønaas Kjos og Tor André Johnsen

Dokument 8:171 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Siv Jensen, Sivert Bjørnstad, Kari Kjønaas Kjos og Tor André Johnsen om norsk produksjon av viktige legemidler

---

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge er sårbart for svikt i den globale legemiddelindustrien. Norge er nesten 100 prosent avhengig av å importere legemidler. Det gjør landet ekstra sårbart ved kriser eller ved brudd i de globale forsyningslinjene. Det er ikke holdbart at Norge i slike situasjoner er helt avhengig av land det ikke er heldig å stå i et avhengighetsforhold til. Man må legge til rette for at man i fremtiden kan bli selvforsynt med de viktigste legemidlene, og ha en produksjonskapasitet for helt nødvendige vaksiner.

Det er i dag et fåtall norske produksjonsmiljøer som produserer legemidler på oppdrag fra internasjonale legemiddelselskaper. Man må bruke deres kompetanse og kapasitet til å få i gang norsk produksjon av viktige legemidler. De fleste legemidlene som er viktige i en krise eller i en uforutsett situasjon, er velprovde legemidler som har gått av patent. Det er dermed ingen hindringer for at staten kan inngå avtaler med norske produsenter om å produsere disse legemidlene.

Beredskapsavtaler med norske produksjonsmiljøer er en realistisk modell for raskt å få på plass egenproduksjon, slik at man kan sikre en selvforsyningsgrad og beredskap for viktige medisiner i Norge.

Den 14. mai 2020 vedtok Stortinget at regjeringen «snarest mulig» må få på plass «en beredskapsmodell for norsk produksjon av viktige legemidler, herunder antibiotika». Dette er en mer langsiktig løsning enn bare å importere legemidler og bygge et beredskapslager. Et beredskapslager hjelper et stykke på vei, men nedsiden er imidlertid at legemidlene går ut på dato, og at investeringene ikke bygger norsk kompetanse og norske arbeidsplasser. En lagerløsning er heller ikke skalerbar ved langvarige behov for ekstra legemiddelforsyning.

I Helse- og omsorgsdepartementets tildelingsbrev for 2021 til underliggende etater følges ikke Stortingets vedtak opp. Det nevnes imidlertid at helseforvaltningen skal bidra til et nordisk samarbeid på legemiddelområdet (WGEMA), herunder legemiddelproduksjon. Det svarer likevel ikke på Stortingets klare vedtak om norsk produksjon.

Stortingets vedtak ble gjort med bakgrunn i en erkjennelse om at en kunnskapsgrunnlaget som skal til for å sette i gang produksjon. Bekymringen for sårbarhet har resultert i flere utredninger fra helsemyndighetene. De har vurdert både hvilke legemidler man kan og bør produsere i Norge, og hvilke norske produksjonsmiljøer som kan ta en slik rolle. Nå må man gå fra ord til handling, ikke ha flere utredninger.

Forslagsstillerne mener Norge snarest mulig må starte egenproduksjon av viktige legemidler, slik Stortinget allerede har vedtatt. Man må prioritere å starte med det enkleste først, og med legemidler som er nødvendige i et beredskapsperspektiv som smertestillende, bedøvelses- og anestesilegemidler og på lengre sikt antibiotika. Så godt som alle disse legemidlene er velprovde legemidler som har gått av patent, og som dermed kan produseres i Norge uten å at det er i strid med etablerte rettigheter.

For å kunne realisere en beredskapsmodell for norsk produksjon av viktige legemidler så snart som mulig, må regjeringen gå i dialog med de norske produksjonsmiljøene. Noen av produksjonsmiljøene har allerede utviklet beredskapsmodeller i samarbeid med Forsvaret.

I tillegg til å snarest mulig etablere en norsk produksjon av viktige legemidler mener forslagsstillerne at det bør etableres produksjon med fleksibilitet innenfor biologiske legemidler i Norge. En slik produksjonskapasitet vil raskt kunne dekke det norske behovet for vaksiner, og samtidig ha kapasitet til å eksportere vaksiner. Moderne vaksineproduksjon er basert på biologiske produksjonsprosesser. Disse produksjonsprosessene er også relevante for mange selskaper i Norge som utvikler nye kreftvaksiner og vaksiner mot smittsomme sykdommer.

Forslagsstillerne vet at det er investeringsvilje fra private aktører som vil bygge en storskala vaksineproduksjon, som kan produsere på lisens for vaksineutviklere. For at den private kapitalen skal utløses, er det avgjørende at staten inngår en forhåndskjøpsavtale for å sikre prioritert vaksineleveranse til den norske befolkningen i fremtiden.

Forslagsstillerne viser til rapporten «Norsk vaksineproduksjon for beredskap og verdiskapning», som NHO, LO, Norsk Industri, LMI, Industri Energi og KLP laget i 2020. I rapporten foreslås det et offentlig-privat samarbeid for å bygge en norsk vaksinefabrikk som skal være kontraktsprodusent for norske og internasjonale

selskaper og vaksineprodusenter. Hvis en vaksinefabrikk hadde vært etablert i Norge nå, ville de kunne produsert koronavaksiner på vegne av internasjonale legemiddelselskaper. Rapporten viser at det er mulig å bygge opp en norsk produksjonskapasitet for vaksiner, men det avhenger av at staten stiller med stabile og langsiktige rammevilkår for aktørene.

Stortingets vedtak er tydelig: Det skal etableres «norsk produksjon». Beredskapsavtaler og forhåndskjøpsavtaler med norske produksjonsmiljøer vil gjøre landet selvforsynt med de viktigste legemidlene og sikre beredskapen. Samtidig vil det bygge helsenæringen i Norge. Det trenger man for å sikre arbeidsplasser, skatteinntekter, eksportinntekter og fremtidig verdiskapning. Dette er både god helsepolitikk, beredskapspolitikk og næringspolitikk.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen umiddelbart gå i dialog med relevante produksjonsmiljøer og sikre en beredskapsavtale for norsk produksjon av viktige legemidler innen 1. juli 2021.
2. Stortinget ber regjeringen innen utgangen av 2021 sikre forhåndskjøpsavtaler med private aktører som ønsker å etablere norsk vaksineproduksjon.

23. mars 2021

Sylvi Listhaug

Siv Jensen

Sivert Bjørnstad

Kari Kjønaas Kjos

Tor André Johnsen